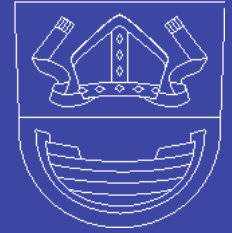

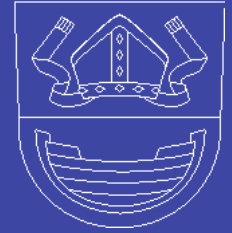
HELSINGIN
HIIPPAKUNTA

Uusi kirkkolainsäädäntö

Ritva Saario
Lakimiesasessori

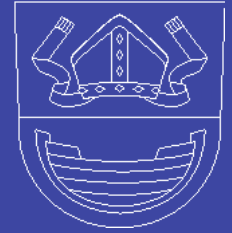

- Kirkkolainsäädännön kokonaisuudistus sisältää
 - Kirkkolaki (652/2023)
 - Kirkkojärjestys (657/2023)
 - Laki evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta (653/2023)
 - Laki evankelis-luterilaisen kirkon työmarkkinalaitoksesta (654/2023)
 - Laki evankelis-luterilaisen kirkon eläkerahastosta (656/2023)
 - Laki tuomioistuimen velvollisuudesta ilmoittaa eräistä ratkaisuksistaan annetun lain 2 §:n muuttamisesta (655/2023)

Uudistuksen tavoitteet

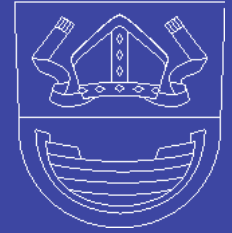
- Tavoitteena on ollut siirtää mahdollisimman paljon kirkon sisäistä toimintaa ja hallintoa koskevaa norminantovaltaa kirkon omille toimielimille.
 - Kirkon sisäisistä asioista säädetään nyt pääasiassa kirkkojärjestyksessä.
- Tarkoituksena ei ole ollut säätää muutoksia kirkon asemaan suhteessa valtioon, vaan kirkolla on edelleen julkisoikeudellinen asema ja mm. verotusoikeus.
- Tavoitteena yksinkertaistaa ja johdonmukaistaa hallintoa koskevaa sääntelyä – muutokset pääosin teknisluontoisia

Kirkkolain ala

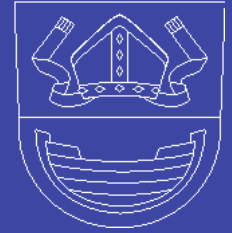
- Kirkkolaissa säädetään kirkon järjestysmuodosta ja hallinnosta (PL 76 §)
 - Muut säännökset kirkkojärjestykseen ja erillislakeihin
 - Erillistä vaalijärjestystä ei jatkossa ole, säännökset kirkkojärjestykseen
- Voimaantulo 1.7.2023
 - Nykyinen kirkkolaki, kirkkojärjestys ja kirkon vaalijärjestys samalla kumoutuvat

KIRKKOJÄRJESTYS
SEURAKUNTA

Keskeiset sisällölliset muutokset

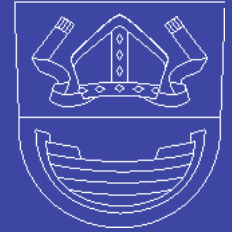
- Seurakuntajaon muuttamisen ja yhtymän perustamisen prosessit selkeämmiksi
- Seurakunnan osa-alue ja sen hallinto joustavammaksi
- Hallintosääntö
- Seurakunnan jäsenen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä aloiteoikeus
- Alistusmenettelyn poistuminen
- Kiinteistön luovuttaminen ja lupamenettely
- Hautaustoimi – hautausmaan hoitosuunnitelma
- Sähköinen päätöksentekomenettely
- Pöytäkirjan ja päätöksen nähtävänäpito verkossa

- Kirkonkirjojen/jäsenrekisterin rekisterinpitäjiksi yhteiset keskusrekisterit ja kirkkohallitus
- Henkilötietojen suojaa koskeva sääntely tarkentuu.
- Uusia sovellettavia lakeja: arkistolaki ja laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta

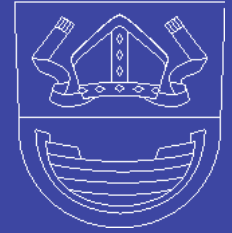
RAUMAN
SEURAKUNTA

Seurakuntajaon muuttaminen, määritelmä

- Kirkkolakiin on lisätty määritelmä siitä, mitä seurakuntajaon muuttamisella tarkoitetaan
- Seurakuntajaon muuttamisella tarkoitetaan, että:
 - 1) seurakunta lakkaa sen liittyessä toiseen seurakuntaan;
 - 2) seurakunnat lakkaavat niiden yhdistyessä uudeksi seurakunnaksi
 - 3) seurakunnan alue jaetaan kahden tai useamman seurakunnan kesken siten, että jaettava seurakunta lakkaa;
 - 4) osa seurakunnan alueesta siirretään toiseen seurakuntaan
 - 5) perustetaan uusi seurakunta; tai
 - 6) seurakunta lakkautetaan.

Seurakuntajaon muuttaminen, edellytykset

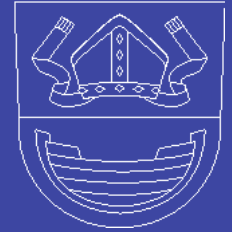

- Kirkkolakiin lisätty säännös seurakuntajaon muuttamisen edellytyksistä, jotka otettava huomioon seurakuntajakoa koskevassa valmistelussa ja päätöksenteossa (KL 2:13). Säännös vastaa voimassa olevaa hallintokäytäntöä.

KAJAANIN SEURAKUNTA

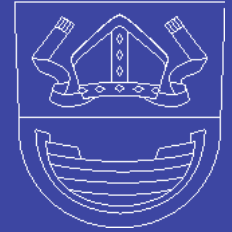
- Seurakuntajakoa voidaan muuttaa, jos muutos on kirkon tehtävän toteuttamisen kannalta tarkoituksenmukainen ja muutos parantaa seurakuntien tai seurakuntayhtymän toimintakykyä, toiminnan taloudellisuutta tai seurakuntalaisten kielellisten oikeuksien toteuttamista.
- Seurakuntajakoa voidaan muuttaa vain erityisen painavasta syystä, jos muutoksesta aiheutuu, että seurakunnan enemmistön kieli muuttuu vähemmistön kieleksi.

Seurakuntajaon muuttaminen, seurakunnan jäsenten vaikutusmahdollisuudet

- Seurakunnan jäsenten vaikutusmahdollisuuksia seurakuntajaon muutoksessa on parannettu.
 - Kirkkoneuvoston ja seurakuntaneuvoston tiedottamisvelvollisuutta on laajennettu siten, että seurakuntalaisille on viipymättä ilmoitettava seurakuntajaon muuttamista koskevasta aloitteesta (KL 2:14).
 - Seurakuntalainen voi jättää aloitteesta kannanoton tuomiokapitulille 14 päivän kuluessa aloitetta koskevan kuulutuksen julkaisemisesta. Kuulutus julkaistaan KJ 10 luvun 2 §:n säätämällä tavalla yleisessä tietoverkossa ja paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä.
 - Seurakuntajaon muuttamisesta päättää edelleen kirkkohallitus (KL 2:11)

Seurakuntajaon muuttaminen, järjestelytoimikunta

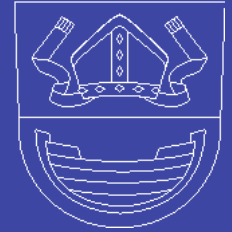

- Seurakuntajaon yhteydessä perustettavan järjestelytoimikunnan puheenjohtajaksi määrätään uuden tai laajenevan seurakunnan kirkkoherra. Tämä tukee kirkkoherran asemaa muutostilanteessa ja selkeyttää toimikunnan asettamista.

KAJAANIN SEURAKUNTA

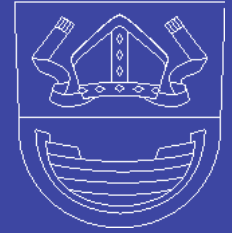
- Järjestelytoimikunta asetetaan kun kirkkohallitus on perustanut uuden seurakunnan tai kun seurakuntia yhdistetään. Jäseniä 9-15 riippuen seurakuntien läsnäolevien jäsenten määrästä.
- Seurakuntajakoa koskeviin omaisuuden sekä velkojen ja muiden sitoumusten jakoperusteisiin on lisätty säännös tilanteesta, jossa aiempi seurakuntajaon muuttaminen joudutaan purkamaan. Jakoperusteista voidaan poiketa, jos niiden säännönmukainen soveltaminen johtaisi kohtuuttomaan lopputulokseen.

Seurakunnan osa-alue ja sen hallinto

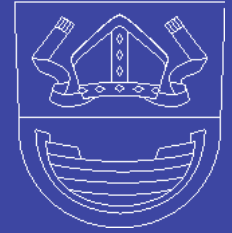

- Seurakunta voi järjestää osa-alueensa hallinnon nykyistä vapaammin. Enää ei säädetä kappeliseurakunnasta tai seurakuntapiiristä. Osa-alueen hallinnon järjestämisestä voidaan sopia sitovasti jo ennen srk-rakennemuutosta.
- Kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto voi järjestää seurakunnan osa-alueella koskevaa hallintoa turvatakseen seurakunnan tehtävän toteutumisen ja osa-alueella asuvien jäsenten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet (KL 3:8).
- Seurakunta voi päättää siitä, millainen rooli, tehtävät ja toimivalta alueelliselle toimielimelle annetaan. Seurakunta voi nykyistä vapaammin päättää toimielimen nimestä ja kokoonpanosta.
- Alueellisen toimielimen jäseneltä voidaan edellyttää, että hän asuu asianomaisella alueella.

Seurakunnan jäsenten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

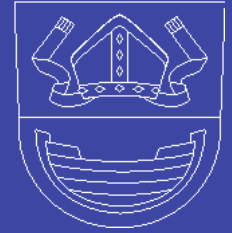

- Kirkkolain 3 luvun 3 §:n säännöksessä säädetään yleisesti seurakunnan jäsenen oikeudesta osallistua seurakunnan toimintaan ja vaikuttaa sen päätöksentekoon.
- Seurakunnalla on edelleen tiedotusvelvollisuus vireillä olevista yleistä mielenkiintoa herättävistä asioista. Tiedotettava myös, miten voi vaikuttaa.
- Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia voidaan edistää erityisesti järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia ja selvittämällä seurakunnan jäsenten mielipiteitä ennen päätöksentekoa.
- Säännös seurakuntalaisen aloiteoikeudesta ennallaan. Koskee myös luottamushenkilön aloiteoikeutta, josta ei enää ole erillisiä säännöksiä. Tarkempia määräyksiä aloitteiden käsittelystä voidaan ottaa työjärjestyksiin tai ohje- ja johtosäätöihin.

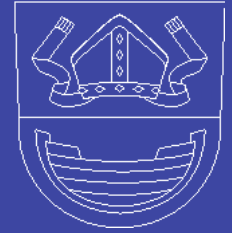
Nuorten vaikuttajaryhmät

- Nuorten vaikuttajaryhmistä tulee pakollisia seurakunnissa (KJ 10:5).
 - Seurakunnan on asetettava vaikuttajaryhmä ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä.
 - Voi olla usean seurakunnan yhteinen, esim. srk-yhtymän, naapuriseurakuntien tai rovastikunnan yhteinen
 - Valittavien tulee olla konfirmoituja alle 29-vuotiaita seurakunnan jäseniä.
 - Valintatapa ja nuorten lukumäärä päätetään paikallisesti.
 - Tehtävä: vaikuttaa asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon sekä osallistua seurakunnan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen

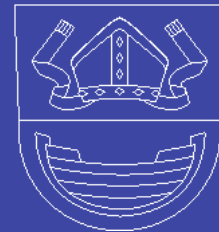
Hallintosääntö

- Korvaa seurakuntien ja yhtymien työjärjestykset, ohjesäännöt ja johtokuntien johtosäännöt
 - Laadittava 1.1.2024 mennessä
 - Viranhaltijoiden ja työalojen johtosäännöt edelleen mahdollisia, KJ:ssä edelleen diakoniatyön ja lähetystyön JS:t
- Sisältää
 - Toimielinten kokoonpano ja toimivalta
 - Asioiden käsittely ja kokousmenettely
 - Mahdollinen osa-aluehallinto
 - Viranhaltijoiden toimivalta
 - Asian siirtäminen
 - Sidonnaisuusilmoitukset, jos otetaan käyttöön

Muita päivitettäviä dokumentteja

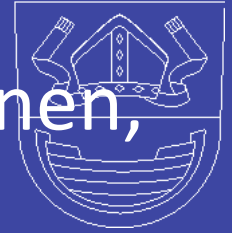
- Seurakuntayhtymän perussääntö
- Taloussääntö
- Hautaustoimen ohjesääntö
- Hautainhoitorahaston säännöt
- Viranhaltijoiden johtosäännöt
- Arkistosääntö ja arkistonmuodostussuunnitelma
- Muut säännöt, esim. palkkiosääntö

Alistusmenettely poistuu

- Kiinteistöjen luovuttaminen ja vuokraaminen
- Kirkolliset rakennukset ja suojele
- Hautaustoimen ohjesääntö ja hautausmaakaava ja käyttösuunnitelma
- Seurakuntayhtymän perustaminen ja perussäännön muuttaminen
- Ohjesäännöt
- Pääjumalanpalveluksen alkamisaika

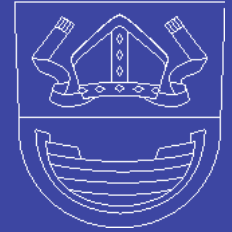
KAJAANIN
SEURAKUNTA

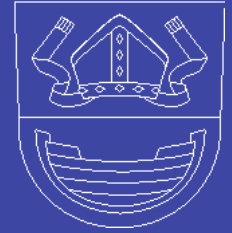
Kiinteistöjen luovuttaminen ja vuokraaminen, tarjouskilpailu tai puolueeton arvio

- Uudessa sääntelyssä otetaan huomioon EU:n kilpailusäännösten valtiontukea koskevat linjaukset, jotka koskevat maa-alueiden ja rakennusten luovutusta ja pitkäaikaista vuokraamista. Jatkossa kaikilla samassa asemassa olevilla kansalaisilla ja yrityksillä on yhtäläinen mahdollisuus tarjouksen antamiseen. (KL 3:27)
- Seurakunta voi myydä, vaihtaa tai muuten luovuttaa tai antaa vuokralle vähintään kymmeneksi vuodeksi kiinteää omaisuuttaan tarjouskilpailulla. Tarjouskilpailun on oltava avoin ja siitä on tiedotettava riittävästi.
- Jos seurakunta luovuttaa ja antaa vuokralle vähintään kymmeneksi vuodeksi kiinteää omaisuutta ilman tarjouskilpailua, puolueettoman asiantuntijan on arvioitava kiinteistön markkina-arvo tai markkinaperusteinen vuokrataso

Kirkolliset rakennukset ja suojele, lupamenettely

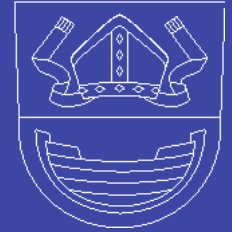

- Alistusmenettely korvataan lupamenettelyllä
 - Kirkkohallituksen lupa ennen uuden kirkon tai siunauskappelin rakentamista tai hankkimista taikka muun rakennuksen muuttamista kirkoksi tai siunauskappeliksi
 - Lupa tarvitaan myös suojellun kirkollisen rakennuksen olennaiseen muuttamiseen tai purkamiseen taikka sen käyttötarkoituksen muuttamiseen sekä kirkon käytöstä luopumiseen
- Hautausmaakiinteistöt
 - Päätökset seurakunnissa ja yhtymissä ilman alistusmenettelyä

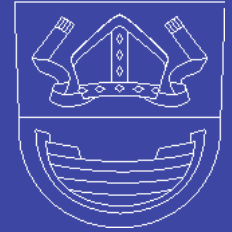
- Lupamenettely, suojellun kirkollisen rakennuksen olennainen muutos
 - Kirkon korjaussuunnitelma (L2 / pääpiirustus)
 - Museoviraston lausunto
 - YKV / KV: suunnitelman hyväksyminen ja luvan hakeminen
 - Kirkkohallituksen lupakäsittely
 - Tuomiokapitulin lausunto
 - Lupaan mahdollista liittää ehtoja
 - Muutoksenhaku
 - Asianosaiset
 - Seurakunnan jäsenet
 - Museovirasto

Hautaustoimi, hautausmaan hoitosuunnitelma

- Hautaustoimen ohjesääntöä ja hautausmaakaavaa ja käyttösuunnitelmaa koskevien päätösten alistusvelvollisuus poistuu
- Kirkkojärjestykseen on lisätty säännös (KJ 3:58 §) hautausmaan hoitosuunnitelmasta.
 - Hautausmaalle on laadittava hoitosuunnitelma, jossa määritellään seurakunnalle kuuluva hautausmaan perushoito ja esitetään hautausmaan vuotuiset hoitotoimenpiteet sekä pidemmällä aikavälillä toteutettavat kunnostustyöt.
 - Uudella säännöksellä selkeytetään seurakunnan ja hautaoikeuden haltijan välistä vastuunjakoa ja lisätään hautausmaan hoidon suunnitelmallisuutta.
 - Syytä määritellä, mitkä ovat srk:n ja mitkä omaisten tehtäviä

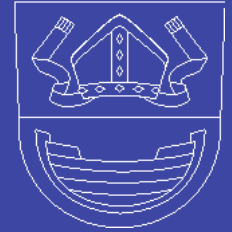
Seurakuntayhtymän perustaminen ja perussäännön muuttaminen

- Kirkkohallitus päättää srk-yhtymän perustamisesta ja alueen muutoksesta hyväksymällä perussäännön
- Aloite- ja valmistelutoimivalta seurakunnilla ja tuomiokapitulilla
- Muusta perussäännön muuttamisesta päätetään itsenäisesti srk-yhtymässä
 - Määräenemmistöllä on päätettävä muutos, joka koskee verotulojen jakoperusteiden muuttamista, omaisuuden siirtämistä srk:iin ja srk-yhtymän välillä taikka viran perustamista tai lakkauttamista koskevan päätösvallan siirtoa

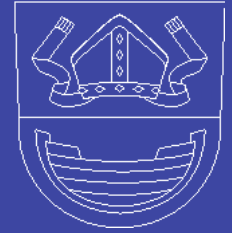
KAJAANIN
SEURAKUNTA

Ohjesäännöt, kummit, vaakunat, sinetit ja leimat

- Rippikoulun ohjesääntö poistuu
 - Jäljellä piispainkokouksen hyväksymä rippikoulusuunnitelma, rippikoulun paikallissuunnitelma, rippikoulutyön vuosisuunnitelma ja yksittäisten rippikoulujen toteutussuunnitelmat
- Yksi kummi riittää
 - Edelleenkin oltava konfirmoitu ev.-lut. uskoa tunnustavan kirkon jäsen
- Hallintosääntö
 - Korvaa työjärjestykset, ohjesäännöt ja johtokuntien johtosäännöt
- Vaakunat, sinetit ja leimat
 - Seurakunta ja hiippakunta hyväksyvät, alustusmenettelyä ei tarvita, koska kirkkojärjestyksessä on säännökset ulkoasusta ja muodosta

KAJAANIN
SEURAKUNTA

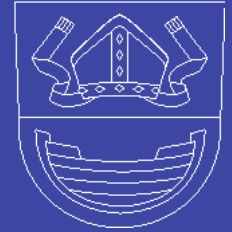

Sähköinen päätöksenteko

- Keväällä 2021 voimaan tulleet säännökset sähköisestä kokouksesta ja uudet säännökset sähköisistä päätöksentekomenettelyistä koskevat seurakunnan, seurakuntayhtymän, hiippakunnan ja kirkon keskushallinnon toimielinten päätöksentekoa.
- Sähköinen kokous ja päätöksentekomenettely edellyttävät soveltuvan tietojärjestelmän tai muun tietoteknisen ratkaisun käyttämistä ja tietoturvallisuusnäkökohtien ottamista huomioon.

Sähköinen kokous

(voimaan 15.3.2021)

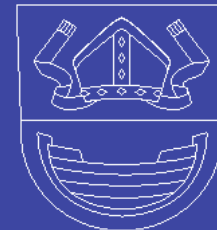
- Toimielin voi pitää sähköisen kokouksen, jolla tarkoitetaan sähköisessä toimintaympäristössä toteutettua kokousta, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla osallistujan valitsemasta paikasta käsin.
- Edellytyksenä on, että läsnä oleviksi todetut ovat keskenään yhdenvertaisessa näkö- ja ääniyhteydessä. Kokoukseen osallistuvien on voitava keskustella päätettävänä olevista asioista kasvokkain.
- Tarpeen on linjata, millaisista paikoista toimielinten jäsenet voivat osallistua kokoukseen. On huolehdittava, etteivät salassa pidettävät tai luottamukselliset tiedot ole ulkopuolisten saatavissa. Sähköistä kokousmenettelyä voi siirtyä käyttämään vasta, kun käytössä olevat tietojärjestelmät ovat riittävän tietoturvallisia.

Sähköinen päätöksentekomenettely

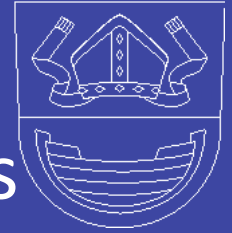
- Ei-julkisia kokouksia pitävät toimielimet voivat tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä.
- Edellyttää soveltuvan tietojärjestelmän tai muun tietoteknisen ratkaisun käyttämistä tietoturvallisuusnäkökohdat huomioiden.
- Käsiteltävät asiat on yksilöitävä kokouskutsussa ja mainittava, mihin mennessä asia voidaan käsitellä sähköisessä päätöksenteko-menettelyssä. Asia on käsitelty, kun kaikki toimielimen jäsenet ovat ilmaisseet kantansa asiaan ja käsittelyn määräaika on päättynyt.
- Asia siirtyy kokouksen käsiteltäväksi, jos yksikin jäsen sitä vaatii tai on jättänyt kantansa ilmaisematta.

Pöytäkirjan ja päätöksen pitäminen nähtävänä

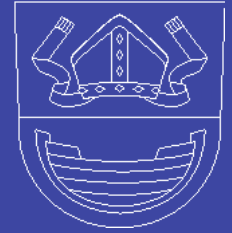
- Pöytäkirja sellaisesta toimielimen tai viranhaltijan päätöksestä, josta seurakunnan jäsen saa tehdä oikaisuvaatimuksen tai valituksen, on pidettävä siihen liitettyine oikaisuvaatimusosoituksineen tai valitusosoituksineen tarkastamisen jälkeen yleisesti nähtävänä **yleisessä tietoverkossa** (KL 10 luku 22 §).
 - Kuten nykyisinkin, vähintään oikaisuvaatimus- tai valitusajan
- Poikkeuksena edelliseen ovat salassa pidettävät päätökset tai niiden osat.
 - Jos asia on kokonaan salassa pidettävä, pöytäkirjasta julkaistaan ainoastaan maininta salassa pidettävän asian käsittelystä.
 - Pöytäkirjassa tai viranhaltijapäätöksessä julkaistaan ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot.
 - Pöytäkirjan sisältämät henkilötiedot on poistettava tietoverkosta oikaisuvaatimus- tai valitusajan päätyttyä.

Virkojen hakuilmoitukset ja kelpoisuus

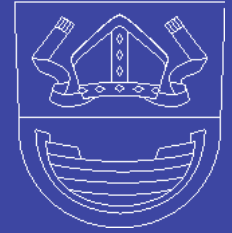
- Kun virka julistetaan haettavaksi, ilmoitus julkaistaan yleisessä tietoverkossa (vrt. ilmoitustaululla) (KL 8 luku 12 § 1 mom.).
 - Haku aika on vähintään 14 kalenteripäivää siitä, kun ilmoitus on julkaistu
- Kelpoisuus
 - seurakunnan, seurakuntayhtymän, tuomiokapitulin ja kirkkohallituksen virka- tai työsopimussuhteeseen voidaan ottaa vain konfirmoitu kirkon jäsen, jos tehtävät liittyvät kirkon jumalanpalveluselämään, diakoniaan, kasvatukseen, opetukseen, sielunhoitoon tai edustamiseen.
 - Virkasuhteissa ei jatkossa automaattisesti jäsenyyttä ja konfirmaatiota kelpoisuusvaatimuksena

KAJAANIN
SEURAKUNTA

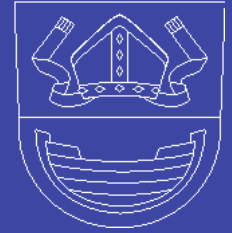
Arkistotoimi

- Arkistolaki (831/1994) sisältää muun muassa arkistointia sekä sen järjestämistä ja tehtäviä koskevat yleiset säännökset.
 - Kirkon arkistotoimi ei ole tähän saakka kuulunut yleisen arkistolainsäädännön piiriin. KAJAANIN SEURAKUNTA
 - Arkistotoimen sääntelyä on muutettu niin, että myös kirkon viranomaisten asiakirjahallinnossa sovelletaan lähtökohtaisesti arkistolakia.
 - Kirkkojärjestyksessä säännellään (KJ 10:9-11 §§) yksityiskohtaisemmin arkistonmuodostajista, niiden vastuista ja tehtävistä, arkistotilasta ja asiakirjojen tallettamisesta arkistolaitokseen.

Tiedonhallintalain soveltaminen

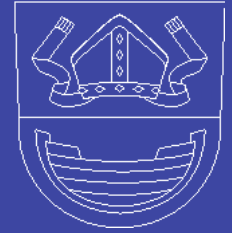
- Sovelletaan kirkon viranomaisten tiedonhallintaan, tietojärjestelmien käyttöön sekä tietojen sähköiseen luovutustapaan, mm.
 - Tiedonhallintayksikön velvollisuudet
 - vastuiden määrittely
 - ohjeiden ajantasaisuus
 - valvonta ja koulutus
 - asianmukaiset työvälineet
 - Tietoturvallisuus
 - lokitietojen kerääminen
 - asiarekisterin pitovelvollisuus ja kuvaus asiarekisteristä ja tietovarannoista

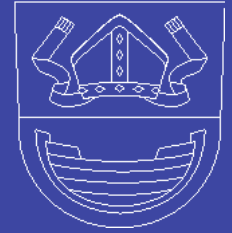
Uuden kirkkolain rakenne

- 1 luku Yleiset säännökset
 - Kirkkolain soveltamisala
 - Kirkon tunnustus ja tehtävä
 - Kirkon jäsenyys
 - Jäsenyyden lakkaaminen
 - Kirkkolain säätämisyjärjestys, kirkon lausunnonanto-oikeus
 - Kirkolliset juhlapäivät
- 2 luku Kirkon hallinnollinen jako
 - Kirkon hallinnollinen jako ja kielisäännökset (1-10 §)
 - Seurakuntajaon muuttaminen (11-16 §)

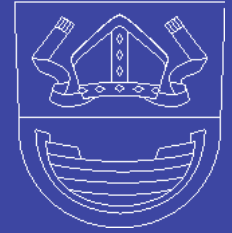
KAJAANIN
SEURAKUNTA

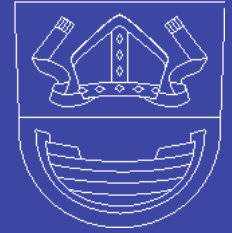
- 3 luku Seurakunta ja seurakuntayhtymä
 - Seurakunta (1-11 §)
 - Seurakuntayhtymä (12-20 §)
 - Kirkolliset rakennukset, kiinteistöt (21-27 §)
 - Hautaustoimi (28-37)
- 4 luku Hiippakunta
- 5 luku Keskushallinto
- 6 luku Seurakunnan ja kirkon talous

- 7 luku Pappisvirka, papin ja lehtorin virka sekä eräät virka- ja työsopimussuhteita koskevat säännökset
 - Papin, lehtorin, pappisviran ja papin viran määritelmät (1 §)
 - Konfirmaatiota ja kirkon jäsenyyttä koskevat kelpoisuusehdot (2 §)
 - Pappisvirasta ja lehtorin virasta pidättämistä ja eroamista koskeva sääntely (4-6 §)
 - Virka/työsuhteen sekä papin/lehtorin viran päättyminen ilman irtisanomista (3 ja 8 §)
 - Rippisalaisuus (9 §)
 - Muu viranhaltijoita koskeva sääntely viranhaltijalaissa ja tuomiokapitulin toimivaltaa koskeva sääntely kirkkolain 4 luvun 6 §:ssä.

- 8 luku Henkilötietojen käsittely ja kirkon kirjojen pito
- 9 luku Luottamushenkilöt ja vaalit
- 10 luku Hallintoasiassa noudatettava menettely ja päätöksenteko
- 11 luku Erinäiset säännökset
- 12 luku Muutoksenhaku
- 13 luku Voimaantulo -ja siirtymäsäännökset

Kirkkojärjestyksen rakenne

- Lukujaotus vastaa pitkälti kirkkolakia
 - 7 luvussa pappisvirkaa ja pappia koskevia säännöksiä (mm. pappisvihkimys) KAJAANIN SEURAKUNTA
 - 8 luvussa henkilöstöä koskevia säännöksiä (mm. virat, kielitaito, kirkkoherran vaali)
 - 9 luvussa vaalisäännökset (kirkon vaalijärjestys kumoutuu)